

Tilinpäätös 2021

Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK

sask^{fi}

Sisällysluettelo

Toimintakertomus

1. Johdanto	1
2. Kansainvälinen toiminta	2
2.1 Työntekijöiden perusoikeudet ja vahva ay-liike	3
2.2 Työehtojen ja toimeentulon parantuminen	3
2.3 Yhteiskunnalliset uudistukset	4
3. Kotimaan toiminta	5
3.1 Vapaaehtoistoiminta	5
3.2 Globaaliteemojen tunnettuus	6
3.3 Vaikuttamistyö	7
3.4 Varainhankinta	9
4. SASK organisaationa	10
4.1 Hallinto	10
4.1.1 Varsinaiset jäsenet	10
4.1.2 Kannatusjäsenet	11
4.1.3 Sääntömääräiset kokoukset	11
4.1.4 Hallitus	11
4.1.5 Tilintarkastajat	11
4.2 Henkilöstö	12
4.3 Kehittäminen	12
4.4 Seuranta ja arviointi	13
5. Talous	15
5.1 Toiminnan kustannukset	15
5.2 Toiminnan rahoitus	15
6. Arvio tulevasta kehityksestä	16

Tasekirja

7. Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2021	1
8. Tase 31.12.2021	2
9. Tilinpäätöksen liitetiedot	3
9.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot	3
9.2 Tuloslaskelmaa koskevat tiedot	4
9.3 Tasetta koskevat tiedot	5
10. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	6
11. Tilinpäätösmerkintä	6
12. Käytetyt kirjanpitokirjat	6

1. Johdanto

Vuosi 2021 oli SASKin nelivuotisen rahoituskauden 2018–2021 viimeinen vuosi. Toteutuman osalta vuoden 2021 voi arvioida olleen edellistä parempi, kumppaneiden ja SASKin opittua toimimaan aikaisempaa paremmin koronapandemian vaikutusten kanssa. Vuoden 2021 toiminnan ja talouden suunnittelua tehtiin suuren epävarmuuden vallitessa, sillä koronapandemia jatkui ja Myanmarissa tapahtui sotilasvallankaappaus helmikuussa. Molemmilla oli suuria vaikutuksia SASKin toimintaan ja aktiviteettibudjetteja leikattiin vuoden 2020 alhaisten toteutumien perusteella.

Kokonaistoteutuma ylittää vuoden 2021 varsinaisen talousarvion 6 prosentilla, mutta samalla alittaa koko rahoituskaudelle tehdyn myönnön. Poikkeuksellisen tarkkaan budjettitoteutumaan vaikuttaa osaltaan UM:n myöntämä mahdollisuus toimia alkuperäistä vaatimusta matalammalla omavastuuosuudella, jota SASKissa on toteutettu vuonna 2021. Osaltaan korkea toteutuma-aste selittyy kansainvälisten kumppaneiden tehokkaalla toimeenpanolla. Kumppanit ovat keskimäärin onnistuneet erinomaisesti sopeuttamaan toimintojaan muuttuneissa olosuhteissa ja näitä päivitettyjä aktiviteetteja on toteutettu hankesopimusten puitteissa, mutta SASKin talousarvion ylittäen siten, että kansainvälisen toiminnan kulutoteuma on 113 %. Kotimaan toimintojen osalta säästöä on tullut erityisesti tilavuokrien ja matkustamisen osalta, kulujen jäädessä 76 %:iin budjetoidusta. Kulujen laskusta huolimatta kotimaan toiminnoissa on tilaisuuksia ja osallistujamääriä onnistuttu kasvattamaan uusilla kustannustehokkailla osallistamistavoilla. Hallinnon kulut alittivat myös budjetoidun, ollen 95 % budjetoidusta.

Vuoden 2021 toiminnassa näkyi myös uuden vuosiksi 2022–2025 tehdyn ohjelmatukihakemuksen valmistelu ulkoministeriölle. Hakemus valmisteltiin SASKin strategian ja SASKin kehitysyhteistyöohjelman väliarvioinnin pohjalta pyrkimyksenä aikaisempaa parempi kotimaan ja kansainvälisen toiminnan integrointi. Hakemuksen laatuun panostettiin voimakkaasti, minkä arvioidaan näkyvän joulukuussa 2021 tehdyssä hankemyönnössä, jossa SASKin rahoitus nousi vuositasolla keskimäärin yli 4 miljoonaan euroon.

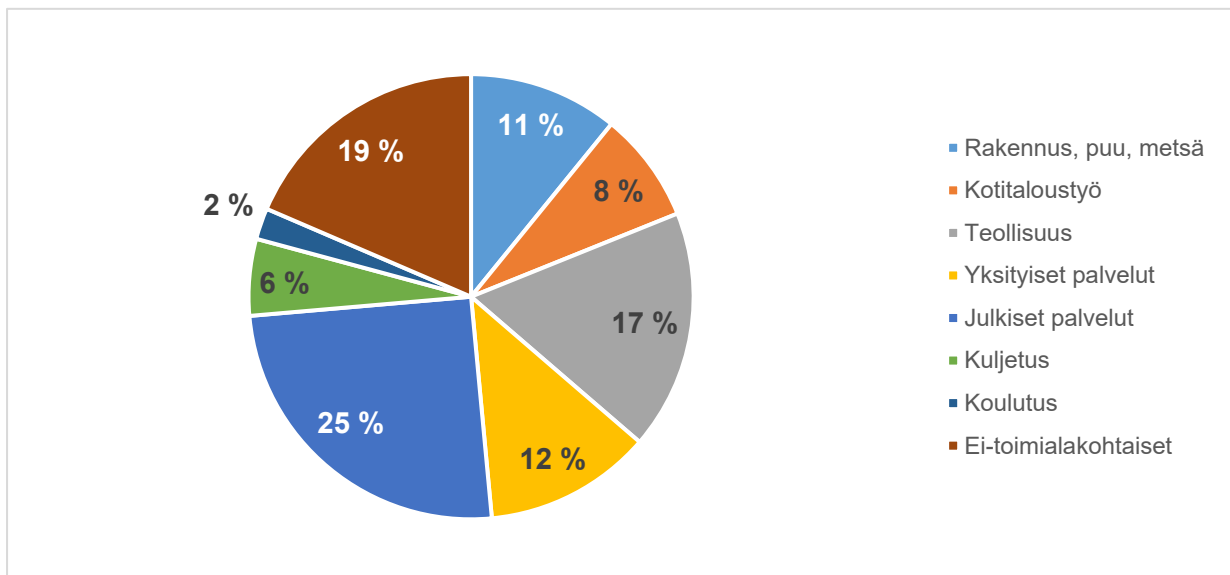
Vuoden 2021 jälkipuoliskolla tehdyn työhyvinvointikyselyn perusteella voi arvioida henkilökunnan työviihtyvyyden parantuneen kaikilla osa-alueilla. Osaltaan tähän on vaikuttanut jo vakiintunut etätyö ja sen oheen kehitetyt uudet työskentelytavat.

2. Kansainvälinen toiminta

SASKin kansainvälinen toiminta tukee köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentämistä globaalissa etelässä. Kansainvälisessä toiminnassa tavoitteena on kumppanijärjestöjen, yleensä globaalien etelän ammattiliittojen, **edunvalvontakyvyn vahvistaminen**. Tuki mahdollistaa kumppaniammattiliittojen entistä tehokkaamman toiminnan jäsentensä – ja laajemminkin työntekijöiden – **oikeuksien, työehtojen ja sosiaaliturvan** parantamiseksi. Liittojen edunvalvontakykyä vahvistetaan esimerkiksi hankeyhteistyöllä, asiantuntijavaihdolla, vahvistamalla verkostoja sekä tukemalla työmarkkinoihin liittyvää tutkimustoimintaa. Näillä toimilla SASK kasvattaa kumppaneidensa edunvalvontaosaamista sekä mahdollistaa suomalaisten jäsenjärjestöjensä oppimisen globaalien etelän kumppaneiltaan – ja päinvastoin.

SASKin kansainvälistä toimintaa **suunnitellaan ja seurataan toimialoittain** rahoituskaudella 2018–2021. SASKin toimialat ovat teollisuus, julkiset palvelut, yksityiset palvelut, rakennus-, puu- ja metsäala, kotitaloustyö, kuljetus, koulutus sekä ei-toimialakohtainen työ, joka kattaa ammatilliset keskusjärjestöt ja tutkimuslaitokset.

Vuonna 2021 kansainvälisessä ohjelmatoiminnassa toteutettiin yhteensä **37 hanketta**, hanketoiminnan budjetti oli yhteensä 2,8 miljoonaa euroa. Hanketoiminnan toteutuneet kulut vuonna 2021 olivat 3,3 miljoonaa euroa (2020: 2,2 milj. €). Kuviossa 1 on esitetty kulujen jakautuminen toimialoittain. Vuoden 2021 talousarvio perustui syksyllä 2020 tehtyihin, varovaisiin toteutusarvioihin. Hankekumppanit onnistuivat kuitenkin toteuttamaan toimintoja yli odotusten. Projektikulujen toteutusaste nousi 118 %:iin.



Kuvio 1. Hanketoiminnan jakautuminen toimialoittain vuonna 2021

Yhteensä kansainvälisen toiminnan toteutuneet kulut olivat 4 039 371 euroa (2020: 2,9 milj. €), 13 % yli suunnitellun. Tarkempi analyysi ohjelman tuloksista tehdään ohjelman vuosiraportissa.

2.1 Työntekijöiden perusoikeudet ja vahva ay-liike

Strateginen tavoite	Mittarit
SASKin toiminta on edesauttanut työntekijöiden perusoikeuksien toteutumista ja vahvistanut ammattiyhdistysliikkeen työskentelyedellytyksiä	1. Parannuksia ILO:n yleissopimusten kuten C.87, C.98, C.151, C.176, C.182, C.183, C.188, C.189 tai C.190 toteuttamisessa

SASK edistää **työntekijöiden perusoikeuksien** toteutumista kansainvälisessä toiminnassaan. Vuoden 2021 aikana työntekijöiden perusoikeudet ja ay-liikkeen työskentelyedellytykset heikkenivät etenkin Aasiassa (Myanmarissa tapahtuneen sotilasvallankaappauksen johdosta helmikuussa), pysyivät entisellään (Latinalainen Amerikka) tai paranivat hieman (Saharan eteläpuolinen Afrikka).

Vuonna 2021 SASKin kumppanit (yli 170 kumppaniliittoa tai keskusjärjestöä) puolustivat työntekijöiden perusoikeuksia (C.87 ja C.98), kampanjoivat ILO:n eri yleissopimusten ratifioimiseksi (C. 176 Turvallisuus ja terveys kaivoksissa -yleissopimus, C.182 Lapsityövoiman pahimpia muotoja koskeva yleissopimus ja C.190 väkivallan ja häirinnän poistaminen työelämästä) sekä ratifioitujen yleissopimusten (C.151, C.189) saattamisesta kansalliseen lainsäädäntöön esimerkiksi Filippiineillä ja Mosambikissa.

Vuoden 2021 aikana parannuksia ILO:n yleissopimusten (C.87) toimeenpanossa tapahtui Indonesiassa ja Filippiineillä. Lisäksi Filippiineillä yleissopimus 151 (C.151 julkisen alan järjestäytymis- ja neuvottelu-oikeus) ratifioinnin seurauksena on hyväksytty työntekijämyönteistä lainsäädäntöä sekä kongressissa että senaatissa. SASKin kumppanit molemmissa maissa ovat olleet vaikuttamistyössä keskeisessä asemassa.

2.2 Työehtojen ja toimeentulon parantuminen

Strateginen tavoite	Mittarit
SASKin tukemat ammattijärjestöt ovat kyenneet parantamaan edustamiensa ryhmien työehtoja ja toimeentuloa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Työehtosopimusten piiriin kuuluvien työpaikkojen määrän kasvu toimialalla 2. Työehtosopimusten piiriin kuuluvien työntekijöiden määrän kasvu työpaikoilla 3. Parannukset työehtosopimusten sisällöissä verrattuna aiempiin sopimuksiin

SASKin tukemat ammattijärjestöt kykenivät parantamaan edustamiensa ryhmien työehtoja ja toimeentuloa vuonna 2021 vaikka koronapandemiolla oli edelleen suuria vaikutuksia eri maiden työmarkkinoihin. SASKin kumppanit kasvattivat osaamistaan ay-toiminnan perusasioissa (mm. jäsenhankinta, neuvottelutaidot, työehtosopimusten sisällöt jne.) hanketoiminnan avulla. Tämän seurauksena SASKin kumppaneiden mahdollisuudet neuvotella työnantajien kanssa paranevat ja työehtosopimusten piiriin on mahdollista saada enemmän työntekijöitä.

Vuoden 2021 aikana kumppanit raportoivat pieniä parannuksia työehtosopimusten sisältöihin, esimerkkeinä sairausvakuutukset, työterveyshuolto, äitiys- ja keskenmenovapaa, eläkekassa, asumistuki ja työturvallisuutta parantavat asiat.

2.3 Yhteiskunnalliset uudistukset

Strateginen tavoite	Mittarit
SASKin tukema ay-liike on pystynyt ajamaan läpi merkittävän, ihmisten elämänlaatua ja oikeuksia parantavan yhteiskunnallisen uudistuksen tai torjumaan oikeuksien heikennykset	<ol style="list-style-type: none"> Lainsäädäntöuudistukset ovat työntekijäystävällisiä tuettujen kumppaneiden yhteisen vaikuttamistoiminnan ansiosta Parannuksia minimipalkkoihin tuettujen kumppaneiden neuvottelemana Työntekijöiden oikeus liittyä sosiaaliturvajärjestelmään on parantunut

Vuonna 2021 koronapandemia jatkui, minkä seurauksena vuosi ei ollut ay-liikkeelle helppo merkittävien, ihmisten elämänlaatua ja oikeuksia parantavien yhteiskunnallisten uudistusten aikaansaamiseksi. Liikkumis- ja kokoontumisrajoituksista huolimatta SASKin kumppanit olivat mukana yhdeksässä uudessa lainsäädäntöuudistuksessa. Pääasiassa SASKin kumppanit keskittyivät torjumaan oikeuksien heikennyksiä, joita monet työnantajat yrittivät pandemian varjolla.

Vuoden 2021 aikana vain Namibiassa, Mosambikissa ja Nepalissa SASKin kumppanit onnistuivat saamaan parannuksia minimipalkkoihin. Sosiaaliturvan osalta suurimmat ongelmat liittyvät tietoisuuden puutteeseen sosiaaliturvasta, minkä seurauksena suurin osa työntekijöistä ei ole rekisteröitynyt. SASKin tukemissa kumppaniliitoissa vuoden 2021 aikana vain reilut 2 100 työntekijää pääsi järjestelmien piiriin ja vuoden lopussa niihin kuului 2,68 miljoonaa henkeä ¹.

¹ Mittarina rahoituskaudella 2018-2021 5/41 hankkeessa

3. Kotimaan toiminta

Vuonna 2021 kotimaan toiminnoissa keskityttiin syventämään ymmärrystä kansainvälisen toiminnan tarpeellisuudesta ammattiyhdistysliikkeessä ja työelämän perusoikeuksien tärkeydestä globaalisti sekä vahvistamaan SASKin vapaaehtoisverkoston toimintaedellytyksiä Suomessa. Vapaaehtoisille tarjottavia toimintamuotoja kehitettiin edelleen ja tietoa toiminnasta levitettiin viestinnän ja vaikuttamistyön keinoin. Toiminta toteutettiin lähes täysin verkkopohjaisesti. Etäosallistuminen tarjoaa osallistumismahdollisuuden suuremmalle joukolle SASKin toiminnasta kiinnostuneita ihmisiä, mutta riskinä on etenkin aktiivisen vapaaehtoisverkoston kiinnittymisen heikentyminen.

Kotimaan toiminnan toteutuneet kulut vuonna 2021 olivat 423 705 euroa (2020: 410 541 €) eli 76 % suunnitelluista. Toteuma jäi alhaiseksi johtuen koulutusten järjestämisestä verkossa sekä opintomatkan ja muiden kansainväliseen matkustamiseen liittyvien toimintojen peruuntumisesta koronapandemian takia.

3.1 Vapaaehtoistoiminta

Strateginen tavoite	Mittarit
SASKin ja jäsenjärjestöjen yhteinen, vapaaehtoisista koostuva vaikuttajaverkosto pystyy osallistumaan näkyvästi strategisia teemoja koskevaan keskusteluun työpaikoilla, omissa liitoissaan ja suomalaisessa yhteiskunnassa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tapahtumien ja aktiviteettien määrä 2. Osallistujamäärät 3. Kannatusjäsenyhteisöiden määrä ja niiden koko 4. Kuinka moni SASKin lähettiläs on aktivoitunut omassa liitossaan tai muissa verkostoissa SASKin teemojen osalta 5. Ay-vaikuttajien sitoutuminen solidaarisuustyöhön

SASK-lähettiläs-toiminnassa pääpaino oli aiemmin tehdyn kehittämistyön implementoinnissa ja uusien toimintamuotojen kokeilemisessa. SASK-lähettiläille tarjotaan looginen oppimista syventävä polku, jossa lähettiläät pääsevät uuden oppimisen ja oppimisen syventämisen lisäksi myös hyödyntämään omaa osaamistaan SASKin toiminnassa. Resursseja käytettiin myös vapaaehtoistoiminnan tukemiseen poikkeusoloissa.

SASK lähettiläskoulutuksia järjestettiin kolme hyödyntäen Howspace-verkkokoulutusalaustaa, lisäksi vuoden 2021 aikana järjestettiin yksi Palvelualojen Ammattiliitto PAMin jäsenkunnalle suunnattu lähettiläskoulutus sekä ensimmäistä kertaa SASKin historiassa englanninkielinen lähettiläskoulutus. Näihin viiteen lähettiläskoulutukseen osallistui yhteensä 107 osallistujaa. Lähettiläskoulutusten lisäksi Afrikan mantereeseen työelämäkysymyksiin keskittynyt teemakoulutus, johon osallistui 20 SASK-lähettilästä. Lähettiläiden määrä vuoden 2021 lopussa oli 482.

Lähettilästreffejä tai toiminnan kehittämiseen liittyviä työpajoja järjestettiin kahdeksan, joihin osallistui yhteensä 61 lähettilästä. Lisäksi SASKin teemoja käsitteleviä elokuvailtoja ja keskusteluiltoja järjestettiin viisi ja niihin osallistui yhteensä 51 osallistujaa. Työpajat vuonna 2021 keskittyivät SASKin kannatusjäsenhankintakampanjaan, kuntavaalivaikuttamiseen ja

loppuvuodesta käynnistyneen Qatar 2022 – Pelin hinta -kampanjan suunnitteluun. Alueverkostoja vahvistavia alueellisia WhatsApp -ryhmiä oli vuonna 2021 11, ja niissä on mukana yhteensä 95 lähettilästä.

Vuoden 2021 aikana aloitettiin SASK-lähettiläiden osaamiskartoitus, johon osallistuminen on vapaaehtoista. Osaamiskartoituksessa lähettiläät voivat kertoa osaamisestaan, jota toivoisi tulevan hyödynnettäväksi SASKin toiminnassa.

Vuosittaista opintomatkaa jouduttiin edelleen siirtämään seuraavalle vuodelle koronatilanteesta johtuen, kuten myös matkaa valmisteleva valmennusviikonloppu. Kansainvälinen globaalikasvatuskoulutus (YGAP) Kapkaupungissa Etelä-Afrikassa toteutettiin online-koulutuksena, mutta SASKin kahden hengen kiintiöstä ei ollut osallistujia vuonna 2021. Global Labour Universityn kahdeksan viikon ay-aktiiveille suunnattu koulutus siirtyi toteutettavaksi vuonna 2022. Näin ollen lähettiläille suunnatut kansainvälisen osallistumisen muodot eivät toteutuneet vuonna 2021. Resursseja käytettiin virtuaalisten kansainvälisten osallistumismuotojen kehittämiseen.

3.2 Globaaliteemojen tunnettuus

Strateginen tavoite	Mittarit
SASKin ja ay-liikkeen globaaliteemojen tunnettuus ay-liikkeen jäsenkentässä on kasvanut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tapahtumien ja aktiviteettien määrä 2. Osallistujamäärät 3. Kannatusjäsenmäärät 4. Kuinka lähettiläät edistävät globaaleja teemoja omissa liitoissaan 5. Asiantuntijapuheenvuorot ja kutsut tilaisuuksiin/ työryhmiin

SASKin verkkosivustolla vuonna 2021 eri käyttäjiä oli 23 565 (2020: 23 287) ja istuntoja 53 272 (2020: 49 486).

Digitaalisessa uutismediassa SASKiin liittyviä osumia oli vuoden aikana 897 (2020: 838). Jäsenjärjestöjen lehdissä SASK mainittiin 47 kertaa (2020: 19, 2019: 20). Muissa medioissa SASK mainittiin 14 kertaa (2020: 5).

Sosiaalisen median kanavissa SASKin seuraajamäärät kasvoivat vuoden aikana. Tärkeimmät mediat ovat Twitter, Facebook ja Instagram, niissä tykkääjä-/seuraajamäärät kasvoivat vuoden aikana seuraavasti: Facebook +3 % (2020: +4 %, 2019: 7 %), Twitter +8 % (2020: +4,8, 2019 +17 %) ja Instagram +9 % (2020: +17,5 %, 2019: +13,5 %).

Kampanjoinnissa jatkettiin ILO:n työelämän perusoikeuksiin keskittyvää kampanjasarjaa. Vuoden alusta lokakuuhun saakka kampanjoitiin Pakkotyö -teemalla. SASKin vapaaehtoiset osallistuivat jälleen aktiivisesti paikallisesti esim. Nenäpäivä -tapahtumien järjestämiseen. Marraskuussa käynnistettiin siirtotyöntekijöiden ihmisoikeustilanteeseen jalkapallon MM-kisojen alla Qatarissa keskittyvä kampanja, jota jatketaan koko vuosi 2022. Kampanjassa on mukana joukko suomalaisia tunnettuja jalkapallon ystäviä sekä organisaatioina kumppaneina on Suomen Palloliitto, Suomen

jalkapallon pelaajayhdistys JPY, Rakennusliitto sekä kansainvälinen rakennusalan työntekijöiden kattojärjestö BWI.

Aluekatsauksissa SASKin alue-edustajat kertoivat SASKin hankkeiden etenemisestä, SASKin hankekumppaneita koskevista ajankohtaisista asioista sekä alueen yhteiskunnallisesta tilanteesta. Aluekatsaukset palvelivat jäsenjärjestöjä myös hanketoiminnan monitoroinnin osalta matkustamisen ollessa mahdotonta.

Alkuvuodesta SASKin verkkosivuille koottiin ja kuvaukset kaikista niistä **koulutuspaketeista**, joita SASKilla on tarjottavana. Pääasiassa koulutussisältöjä tarjotaan jäsenjärjestöjen käyttöön, mutta koulutuksia voi SASKilta tilata myös muut organisaatiot. Tällä hetkellä tarjolla on 4 peruskoulutusta, 9 teemakoulutusta ja valmisteilla on vielä 3 uutta koulutussisältöä.

Kotimaan toiminnan yksikön ohjelmasta ja sen tuloksista viestimisen tueksi tehtävää **aineistonhankintamatkaa** ei toteutettu vuonna 2021 koronatilanteen takia.

Vuosiraportista julkaistiin painettu versio, joka postitettiin kaikille SASKin kontaktirekisterissä oleville henkilöille. SASKin teemoja käsitteleviä artikkeleita julkaistiin muiden tahojen julkaisuissa, esim. jäsenjärjestöjen lehdissä.

Kesäkuussa järjestettiin yhdessä Pelastakaa Lapset ry:n kanssa ”Katkeaako köyhyyden kierre” -**seminaari, jossa käsiteltiin lapsityötä** ja sen vaikutuksia. Tämä verkkotapahtuma järjestettiin kansainvälisen lapsityön vastaisen temavuoden puitteissa.

Marraskuussa järjestettiin SASKin 35-vuotisen taipaleen kunniaksi **Afrikka edellä -seminaari**, jossa käsiteltiin ay-liikkeen yhteiskunnallista vaikutusta Eteläisessä Afrikassa viime vuosikymmeninä. Tapahtumaan osallistui 90 osallistujaa, jotka edustivat eri SASKin sidosryhmiä. Puhujia tapahtumassa oli mm. SASKin jäsenjärjestöistä, Suomen ulkoministeriöstä ja kansainvälisestä työjärjestö ILOsta. Tapahtumassa julkistettiin myös SASKin teettämä tutkimus aiheesta.

SASK näkyi ja käytti **puheenvuoroja** (27 kpl) useissa ulkopuolisten tahojen järjestämissä tapahtumissa ja koulutuksissa. Niiden kautta tavoitettiin suoraan yli 140 ihmistä. Lisäksi SASKin lähettiläsverkosto edisti SASKin teemoja omissa liitoissaan pitämällä puheenvuoroja useissa eri tilaisuuksissa.

3.3 Vaikuttamistyö

Strateginen tavoite	Mittarit
SASK on vahva kehityspoliittinen vaikuttaja kotimaassa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Työelämän perusoikeuksien/ ILO:n oikeuksien yleisyys julkisessa keskustelussa 2. SASKin vaikuttamistoiminnan kohteena olevien yritysten hankintapäätöksissä yhä useampi sitoutuu noudattamaan ILO:n perusoikeuksia.

3. **UM:n myöntämän valtionavun ehtona kehitysmaissa on ILO:n oikeuksien toteutuminen**
4. **Kuinka moneen verkostoon tai työryhmään SASK (henkilöstö / toiminnassa mukana olevat) kutsutaan mukaan ja miten hyvin ne ovat linjassa SASKin asiantuntijuuden kanssa**
5. **SASKin ja muiden ohjelmatukijärjestöjen rahoitus pysyy tietyllä tasolla. Kansalaisjärjestöjen rahoituksen suhde muihin rahoitusinstrumentteihin**

Kehityspoliittisiin kysymyksiin Suomessa SASK vaikuttaa **kehityspoliittisessa toimikunnassa** (2020–2023) asiantuntijajäsenenä, sekä erilaisissa tilaisuuksissa ja kahdenvälisillä keskusteluilla **ulkoministeriön** kanssa. Lisäksi SASK osallistui **jäsenjärjestönä** aktiivisesti Finnwatchin ja Fingon hallitustyöskentelyyn ja linjauksien valmisteluun.

SASK tekee kansainvälistä vaikuttamistyötä **yhteistyössä jäsenjärjestöjensä** verkostojen kanssa erityisesti silloin, kun on kyse globaaleista työmarkkinoista ja SASKin toiminta-alueista maailmalla. SASK on tämän yhteistyön kautta mukana niin ILO:n kuin OECD:n työskentelyssä. SASK osallistuu globaalin kehityspoliittikan tekemiseen osallistumalla ITUCin kehitysyhteistyöverkosto TUDCN:n työskentelyyn yhteistyössä sisarjärjestöjen kanssa.

SASK oli toimintavuonna mukana useissa eri **työryhmissä ja verkostoissa** edistämässä SASKin toiminnan kannalta olennaisia teemoja ja tavoitteita, mm. Finnwatchin yritys vastuutyöryhmässä, suomalaisten kansalaisjärjestöjen ilmasto-oikeudenmukaisuus -työryhmässä ja Fingon Reilu siirtymä -työryhmässä, Gender -työryhmässä, sekä Fingon koulutus- ja kehitys- ja globaalikasvatustyöryhmissä. Lisäksi yhteistyötä tehtiin Fingon viestintäverkoston, Eettisen kaupan puolesta Eetti ry:n, Reilun Kaupan ja Nuorten akatemian kanssa SASKin vaikuttavuuden lisäämiseksi. Keskusteluja erilaisista yhteistyön muodoista käytiin mm. Finnfundin kanssa.

Vaikuttamistyötä tuki vuonna 2021 **tutkimusyhteistyö**, jota lisättiin vuoden aikana. Finnwatch teki SASKille tutkimuksen koskien Kolumbian kaivosteollisuutta ja oikeudenmukaista siirtymää ja namibialaisella Labour Research Institutella teetettiin ay-liikkeen vaikuttavuutta Afrikassa käsittelevä Afrikka edellä -tutkimus.

Lausuntoja pyydettiin ja lausunnot annettiin Työelämä- ja tasa-arvo valiokunnalle liittyen ylivaalikautiseen kehityspoliittiseen selontekoon. Oikeudenmukaisesta siirtymästä SASK oli puhumassa mm. Kansansivistysliiton Ilmasto ja työelämä -webinaarissa.

SASKin toiminnan vaikuttavuutta mitattiin ensimmäistä kertaa teetetyllä Aula Researchin tekemällä **vaikuttavuustutkimuksella**. Selvityksestä käy ilmi, että ay-liikkeen tekemällä ihmisoikeustyöllä on suomalaisen suuren yleisön parissa enemmistön tuki. SASKin

tunnettuutta tulee kuitenkin lisätä. Tutkimus tullaan toistamaan joka toinen vuosi, jotta voidaan seurata vaikuttavuuden ja tunnettuuden kehittymistä.

3.4 Varainhankinta

Strateginen tavoite	Mittarit
Varainhankinta on vahvistanut SASKin rahoitus pohjaa ja kasvattanut ay-liikkeen organisaatioiden osallistumista ja sitoutumista SASKin toimintaan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Varainhankinnan tuottojen määrä 2. Jäsenjärjestöjen osallistuminen ohjelman rahoitukseen (liittojen määrä/euromäärä) 3. Ammattiliittojen osallistuminen SASKin tapahtumiin 4. Jäsenjärjestöjen määrä 5. Kannatusjäsenten määrä 6. Lahjoittajien määrä 7. Sitoutuminen (lahjoitussuhteen tai kannatusjäsenten pysyvyys)

SASKin **jäsenmaksutuotot** olivat toimintavuonna 437 337 euroa (2020: 436 463 €). Kannatusjäsenmaksut tuottivat 47 343 euroa (2020: 47 781 €) ja lahjoitukset 24 875 euroa (2020: 32 316 €). Nenäpäiväkeräyksen tuotto-osuus vuonna 2021 oli 217 522 euroa (2020: 258 480 €).

Tärkeä varainhankinnan muoto on **Nenäpäivä-keräys**, jonka tuotoista SASK saa yhdeksäsosan. SASK jäsenjärjestöineen osallistui valtakunnalliseen Nenäpäivä-kampanjaan levittämällä keräyksestä tietoa sosiaalisessa mediassa sekä omien että jäsenjärjestöjen julkaisujen ja viestintäverkostojen kautta. Lisäksi SASK lähettiläineen osallistui useisiin Nenäpäivä-tempauksiin eri puolilla Suomea. Kampanjointia paikallisesti vaikeutti kuitenkin koronapandemiasta johtuvat rajoitukset.

Kannatusjäsenhankinnan pääpaino oli yhdistys- ja osastokäynneissä sekä vierailuissa liittojen tilaisuuksiin, joissa kerrottiin SASKin toiminnasta ja erityisesti kannatusjäsenyydestä. Iso osa suunnitelluista tapahtumista ja vierailuista kuitenkin joko peruuntui tai siirtyi verkkoon koronapandemiasta johtuen. Kannatusjäsenhankintaa tehtiin vuoden aikana lähettiläsvetoisesti ja lähettiläät osallistuivat aktiivisesti kampanjan suunnitteluun. Myös palkitsemismenetelmiä kehitettiin vuoden aikana. Kannatusjäsenyhteisöille suunnattua kumppanuustoimintaa laajennettiin yhdellä uudella parilla. Kumppanuustoiminnan tavoitteena on luoda mahdollisuuksia yhteydenpitoon hankemaiden liittojen kanssa suoraan paikallistasolta. Näin vahvistetaan SASKin roolia suomalaisen ammattiyhdistysliikkeen paikallisyhdistysten ja ammattiosastojen yhteytenä maailmalle.

Uusien **kuukausilahjoittajien** saamiseksi ja nykyisten mukana pitämiseksi kampanjoitiin yhdessä SASKin muun kotimaan toiminnan kanssa. Keväällä aloitettiin pakkotyön vastainen kampanjointi, joka jatkui viestinnän ja varainhankintaviestinnän kärkenä lokakuuhun saakka. Marraskuusta alkaen kaikki lahjoitustuotot ohjattiin tukemaan siirtotyöntekijöiden oikeuksia. Vuoden lopussa kuukausilahjoittajia oli 170. **Kertalahjoituksia** saatiin vuoden aikana 3 993 €. Vuonna 2021 ei järjestetty Reilua joulua -keräystä.

4. SASK organisaationa

4.1 Hallinto

Strateginen tavoite	Mittarit
SASKin jäseninä ovat kaikki ne suomalaiset ammattijärjestöt, jotka pitävät tärkeänä ay-liikkeen kansainvälistä yhteistyötä	<ol style="list-style-type: none"> 1. SASKin jäsenyyden ulkopuolella olevien suomalaisten ammattiliittojen jäsenmäärät 2. Ei-jäsenjärjestöjen edustajien ja jäsenten osallistuminen SASKin toimintoihin 3. Puhujapyyntöjen (jäsenjärjestöt/kannatusjäsenyhteisöt/ei-jäsenjärjestöt/muut) määrä 4. Jäsenjärjestöjen määrä 5. Jäsenjärjestöjen tyytyväisyys yhteistyöhön ja pysyvyys 6. Kannatusjäsenten määrä ja pysyvyys

4.1.1 Varsinaiset jäsenet

Vuoden 2021 lopussa SASKin varsinaisina jäseninä oli kaksi keskusjärjestöä ja 35 ammattiliittoa. Varsinaisten jäsenten määrä pysyi vakaana, SASKiin ei liittynyt jäseneksi uusia ammattiliittoja, eikä toimivia liittoja eronnut SASKin jäsenyydestä. Ammattiliitto Union toiminta päättyi 31.12.2021 ja sen jäsenyhdistyksistä Nousu liittyi Ammattiliitto Prohon vuoden 2022 alusta.

Jäsenjärjestöt 31.12.2021:

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
 Toimihenkilökeskusjärjestö STTK
 Akavan Erityisalat
 Ammattiliitto Pro
 Ammattiliitto Unio
 Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT
 Diakoniatyöntekijöiden Liitto DTL
 Erityisalojen Toimihenkilöliitto ERTO
 Ilmailualan Unioni IAU
 Insinööriliitto IL
 Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyty
 Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
 Kasvatuksen ja nuorisotyön asiantuntijat KNT
 Kirkon akateemiset AKI
 Loimu
 Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
 Palvelualojen ammattiliitto PAM
 Paperiliitto
 Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU

Rakennusliitto
 Rautatiealan Unioni RAU
 Specia – Asiantuntijat ja ylemmät toimihenkilöt
 Suomen Ammattiin Opiskelevien Keskusliitto SAKKI
 Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL
 Suomen Laivanpäällystöliitto
 Suomen Merimies-Unioni SMU
 Suomen Muusikkojen Liitto SML
 Suomen Sosialidemokraattinen Sanomalehtimiesliitto SSSL
 Sähköalojen ammattiliitto
 Talentia
 Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto Teme
 Tehy
 Teollisuusliitto
 Tieteentekijöiden liitto
 Tulliliitto
 Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut
 Yleinen Lehtimiesliitto YLL

4.1.2 Kannatusjäsenet

Kannatusjäseniä SASKilla oli vuoden lopussa 333, joista henkilökannatusjäseniä oli 215, (eläkeläiskannatusjäseniä näistä on 23) ja kannatusjäsenyhteisöjä 108. Kannatusjäsenmaksut tuottivat 47 343 euroa (2020: 47 780 €), joista henkilökannatusjäsenmaksuja oli 6 440 euroa (2020: 7 920 €) ja yhteisöjäsenmaksuja 40 903 euroa (2020: 39 860 €).

4.1.3 Sääntömääräiset kokoukset

Sääntömääräinen kevätkokous järjestettiin 11.6.2021 hybriditoteutuksella Teamsiä hyödyntäen. Kokoukseen osallistui 24 edustajaa 23 jäsenjärjestöstä sekä viiden kannatusjäsenyhdistyksen viisi edustajaa. Kokouksen puheenjohtajana toimi Rauni Söderlund Ammattiliitto Prosta.

Sääntömääräinen syyskokous järjestettiin 10.12.2021 samaisella hybriditoteutuksella. Kokoukseen osallistui 23 edustajaa 20 jäsenjärjestöstä sekä yhdeksän kannatusjäsenyhdistyksen yhdeksän edustajaa. Kokouksen puheenjohtajana toimi Kaj Raiskio OAJ:sta.

4.1.4 Hallitus

SASKin hallitus kokoontui vuoden 2021 aikana kahdeksan kertaa, joista viisi etänä ja kolme hybriditoteutuksella.

Hallituksen varsinaisia jäseniä olivat:

Puheenjohtaja Lindholm Henri (SEL)
Varapuheenjohtaja Björkbacka Pia (SAK)
Varapuheenjohtaja Kivioja Juska (STTK)
Arnkil Jenni (OAJ)
Hakkarainen Mikko (Teollisuusliitto)
Koivuniemi Sari (Tehy)
Koskenheimo Hanna (Akavan Erityisalat)
Koskinen Matti (Ammattiliitto Pro)
Lehikoinen Heidi (PAM)
Petälä Eveliina (JHL)
Piirainen Marko (AKT, SAK)

Hallituksen varajäseniä olivat:

Kreutzman Nina (Rakennusliitto)
Moore Annica (YKA)
Häggman Maria (STTK)
Höök Katri (AKT)

4.1.5 Tilintarkastajat

Syyskokous valitsi vuodelle 2022 varsinaisiksi tilintarkastajiksi KHT Anne Vuorion ja KHT Johanna Winqvist-Illkan sekä varatilintarkastajiksi KHT Pasi Hirvosen ja KHT Katariina Kaskimiehen, kaikki Ernst & Young Oy:stä.

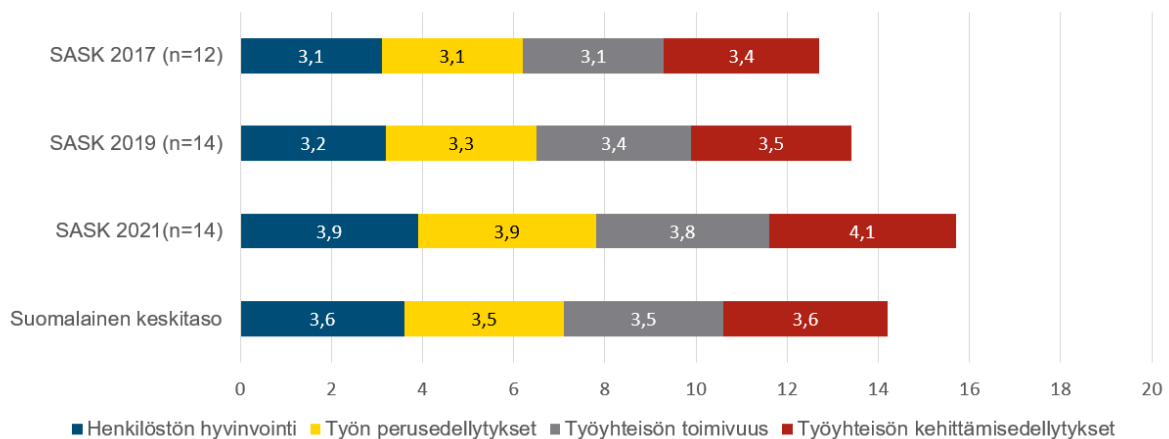
4.2 Henkilöstö

Strateginen tavoite	Mittarit
SASKilla on palveluksessaan osaava, työssään viihtyvä ja tehtäviinsä nähden oikein mitoitettu henkilökunta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kapasiteettiarvioinnit 2. Työilmapiirin kehitys 3. Työn kuormituksen ja työajan käytön seuranta

Vuonna 2021 SASKin palveluksessa työskenteli 16 henkilöä, joista yksi konsulttisopimuksella 50 %:n työajalla. Henkilöstö jakautui eri toimintoihin seuraavasti: kansainvälisen toiminnan yksikössä työskenteli 8,5 henkilöä, joista 3,5 ulkomailla aluetoimistoissa, kotimaan toiminnan yksikössä kolme henkilöä ja hallinnossa neljä henkilöä. Sijaisjärjestelyitä oli vuoden aikana neljässä eri tehtävässä.

SASKin osaamisen kehittämistä jatkettiin vuosille 2020–2021 laaditun **henkilöstö- ja osaamissuunnitelman** sekä henkilökohtaisten kehityssuunnitelmien mukaisesti. Koko organisaation osaamista vahvistettiin vuoden aikana mm. laajoilla koulutuskokonaisuuksilla sukupuolten tasa-arvoon ja itsensä johtamiseen liittyen.

Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämistä jatkettiin SASKin **työhyvinvointisuunnitelma 2020–2021** mukaisesti. Syksyllä toimenpiteiden vaikutuksia arvioitiin myös työterveyshuollon toteuttaman Parempi Työyhteisö (ParTy) -kyselyn avulla, joka toi esille kehityksen kaikilla seurattavilla osa-alueilla (kuvio 2).



Kuvio 2. ParTy-kyselyn avainluvut

Marraskuussa Helsingin henkilöstö ehti kokeilla yhteistoiminnassa laadittua hybridi-työskentelymallia, mutta palasi pian etätyöskentelyyn pandemiatilanteen heikennyttyä.

4.3 Kehittäminen

Strateginen tavoite	Mittarit
Hallintotyötä helpottavat digitaaliset sovellukset ovat laajalti käytössä SASKin omassa organisaatiossa ja kumppaniverkostossa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Virtuaalisten toimintojen kehitys 2. Käytössä olevien digitaalisten sovelluksien hyödyntäminen (organisaatiossa ja kumppaneilla)

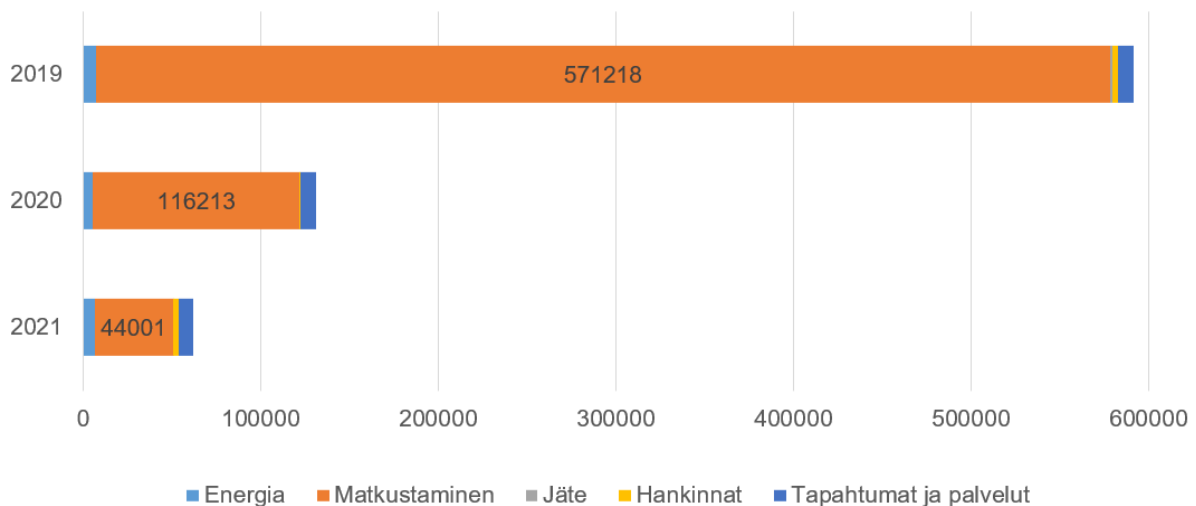
3. Raportointiprosessin kehitys
4. Sähköisen asiakirjahallinnon käyttöönotto

Vuonna 2021 ohjelmatoiminnassa kehittämiskohteina olivat muutosteorian päivittäminen ja fasilitoitu itsearviointi-hankearviointiprosessin ja työkalujen viimeistely sekä käyttöönotto. Muutosteoria päivitettiin kevään 2021 aikana ja se loi teoreettisen pohjan SASKin ohjelmatyölle rahoituskaudella 2022–2025. Sen avulla SASK selkeytti lähestymistapaansa oikeudenmukaisen taloudellisen kehityksen edistämiseksi ja köyhyyden vähentämiseksi ILO:n kolmikantamallin, eli työntekijöiden, työnantajien ja julkisen vallan, muodostamassa kontekstissa. Fasilitoitu itsearviointi-hankearviointiprosessi saatiin päätökseen myös kevään 2021 aikana. Kumppanit käyttivät sitä laajasti hankearvioinneissa ja saatu palaute oli erittäin positiivista.

Vuoden 2021 aikana viimeisteltiin toimintaohje sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi SASKin ohjelmatyössä sekä aloitettiin alueellisten gender-analysien toteuttaminen. Sisäistä toimintaa ohjaamaan laadittiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2021–2023.

Ohjelmatoiminnan digitalisointi eteni vuoden 2021 aikana selvitystyön pohjalta tunnistettujen osa-alueiden kehittämisellä. Tulevaa rahoituskautta varten sisäisiä hankehallinnon prosesseja ja työkaluja päivitettiin päättyvän rahoituskauden kokemusten perusteella sekä strategiaan peilaten. Loppuvuodesta alkoi uuden ohjelma- ja hankehallintojärjestelmän suunnittelu ja käyttöönotto, jonka viimeistelyä jatketaan vielä alkuvuonna 2022.

SASK jatkoi toimintansa ilmastovaikutusten seuraamista Hiilifiksu järjestö -hankkeessa luodun laskurin avulla ja eri osa-alueet painottuivat SASKin hiilijalanjäljessä kuvion 3 mukaisesti.



Kuvio 3. SASKin hiilijalanjälki (CO2-ekv kg)

4.4 Seuranta ja arviointi

SASKin **toimintaympäristön muutoksia** ja niiden mahdollisia vaikutuksia strategiaan tarkasteltiin edellisen vuoden tapaan alkusyksystä 2021. Tarkastelun perusteella jatkettiin strategisen päätavoitteen, työelämän perusoikeuksien, ohella osaamisen syventämistä aikaisemmin valituissa teemoissa; tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, oikeudenmukainen siirtymä,

sekä digitalisaatio ja työn uudet muodot. Strategian ja ohjelmasuunnitelman lisäksi päätettiin temaattista osaamista ja henkilöstön toimenkuvia kehittää valittujen painopisteiden suuntaan.

Vuosiksi 2021–2022 nimetyn SASKin toiminnan arvioinnin ja kehittämisen (ent. sisäisen tarkastuksen) ohjausryhmän STAKOn puheenjohtajana toimi Sari Koivuniemi (Tehy) ja muina jäseninä Jari Hakkarainen (Teollisuusliitto) sekä Eija Hietanen. Vuonna 2021 ei teetetty kohdetarkastuksia.

SASKin periodisessa **riskientarkastelussa** merkittävyydeltään suurimmiksi riskeiksi arvioitiin edelleen Covid-19-pandemian lisäksi SASKin toimintamaiden poliittinen epävakaus sekä kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuuksien kaventuminen. Myös jäsenjärjestörahoitukseen sekä kehitysyhteistyörahoituskilpailuun liittyviä riskejä arvioitiin kohtalaisiksi. Näille sekä muille merkittävillä riskeillä määriteltiin toimenpiteet ja vastuuhenkilöt riskien hallitsemiseksi.

Kehitysyhteistyöohjelman seuranta on jouduttu muuttamaan koronapandemian aiheuttamien matkustusrajoitusten vuoksi. Hanketoteutuksen seuranta siirryttiin tekemään enemmän virtuaalisesti ja SASKin alue-edustajat olivat tiiviisti yhteydessä kumppaneihin ja pystyivät osallistumaan virtuaalisesti järjestettyihin tilaisuuksiin. Muuttuneilla seurantakäytännöillä on onnistuttu ylläpitämään jatkuvaa vuorovaikutusta kumppaneihin, minkä ansiosta SASKilla säilyi hyvä kokonaiskäsitys eri kumppaneiden tilanteesta. Vuoden 2021 aikana SASKin omavalvonnassa esille nousi yksi väärinkäytösepäily Afrikassa. SASKin Afrikan alue-edustajan perusteellisen selvityksen jälkeen todettiin yhdessä kumppanin kanssa, että vaikka epäilyn todenperäisyyttä ei pystytty pitävästi todentamaan, niin hanke päätettiin keskeyttää. Luottamuksen säilyttämiseksi kumppani päätti palauttaa kaikki vuonna 2021 kyseiselle hankkeelle siirretyt varat takaisin SASKille.

Vuonna 2021 jatkettiin jäsenjärjestöille tarjottuja **virtuaalisia aluekatsauksia**, joissa alue-edustajat kertoivat hankkeiden etenemisestä ja kumppaneiden tilanteesta. Näin pyrittiin osittain korvaamaan normaalisti hankematkojen yhteydessä tehtävää seuranta.

Kumppanien tekemät itsearviointit mahdollistivat myös SASKin ohjelman 2018–2025 **ulkoisen väliarvioinnin** teettämisen kevään 2021 aikana koronapandemiasta huolimatta. Väliarviointi perustui ulkopuolisen konsultin tekemään analyysiin, jossa keskeisinä tiedonlähteinä toimivat SASKin kumppaneiden tuottamat hankeraportit, SASKin kumppaneille ja jäsenjärjestöille teetetyt sähköiset kyselyt sekä verkon välityksellä toteutetut haastattelut. Väliarvioinnin mukaan SASKin työ on hyvin linjassa Suomen valtion kehityspoliittisten tavoitteiden kanssa ja ohjelmatyö on tuloksellista. SASKin lähettiläsverkosto arvioitiin erittäin kiinnostavaksi malliksi vapaaehtoistoimintaan, joka tavoittaa laajasti ihmisiä ympäri Suomea. Väliarvioinnin suosituksia ja havaintoja hyödynnettiin SASKin ohjelman päivityksessä ja rahoitushakemuksen valmistelussa.

Palkansaajien tutkimuslaitoksen (Labore) kanssa jatkettiin Mosambikissa koko rahoituskauden (2018–2021) mittaista SASKin kehitysyhteistyöohjelman vaikuttavuuden arviointitutkimusta. Tutkimuksella mitataan SASKin työn tuloksia ja vaikutuksia kyseisessä maassa.

5. Talous

Strateginen tavoite	Mittarit
Vahvistunut rahoituspohja antaa mahdollisuuden valtionavulla osarahoitetun toiminnan kasvattamiseen sekä strategiassa määriteltyihin, valtionavun ulkopuolisiin toimintamuotoihin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Valtionapuun sitomattoman oman rahoituksen (jäsenmaksu-, lahjoitus- ja kannatusjäsentulojen) kehitys 2. Kehitysyhteistyöohjelman ulkopuoliset toiminnot (euro- ja lukumäärä) 3. SASKin koko toiminnan volyymin kehitys

Kirjanpidon mukaiset kokonaistuotot vuonna 2021 olivat 5,09 miljoonaa euroa (2020: 4,2 milj. €) ja kokonaiskulut 5,03 miljoonaa euroa (2020: 3,8 milj. €). Vuoden 2021 tilikauden tulos on 63 191 euroa ylijäämäinen (2020: 407 063 €).

SASKilla oli käytettävissään valtionapua kehitysyhteistyön toteuttamiseen yhteensä 4,09 miljoonaa euroa. Valtionapua käytettiin yhteensä 4,06 miljoonaa euroa (2020: 3,45 milj.€).

5.1 Toiminnan kustannukset

Toteutuneet kokonaiskulut nousivat 5 029 511 euroon (2020: 3 839 797 €), 6 % yli budjetoidun. Talousarvio perustui hanketoiminnan osalta kumppaneiden tekemiin toteutusarvioihin syksyllä 2020, jolloin koronapandemian oletettiin vaikuttavan voimakkaasti toimintaan SASKin ohjelmamaissa. Hankekumppanit kuitenkin onnistuivat toteuttamaan toimintoja virtuaalisesti huomattavasti ennakoitua paremmin ja vain muutamien (esim. Myanmarin) hankkeiden kulut jäivät suunnitellusta. Toteutuneet kulut toiminnoittain verrattuna suunnitelmaan on esitetty taulukossa 1. Yhteensä 37 hankkeen talousraportit on sisällytetty tilinpäätökseen. Varainhankinnan kustannukset sisältyvät kotimaan toimintaan.

Taulukko 1. Kulut toiminnoittain verrattuna talousarvioon

Toiminto	Suunnitelma	Toteutunut	Osuus	Toteutus
Kv. toiminta	3 581 000	4 039 371	80 %	113 %
Kotimaan toiminta	561 000	423 705	8 %	76 %
Hallinto	599 000	566 435	11 %	95 %
Kokonaiskulut	4 741 000	5 029 511	100 %	106 %

Kokonaiskuluista 96 % (4,8 milj.€) liittyi ulkoministeriön tukeman SASKin kehitysyhteistyöohjelman toteuttamiseen.

5.2 Toiminnan rahoitus

Ulkoministeriön myöntämä valtionapu (ohjelmatuki) vuodelle 2021 oli yhteensä 4 095 990 euroa (2019: 3 863 559 €), sisältäen saadun lisärahoituksen ja edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneen valtionavun. Valtionapua käytettiin yhteensä 4 064 106 euroa (2020:

3 447 570 €), joten saldoksi jäi rahoituskauden lopussa 31 884 euroa (2020: 415 989 €). Käytetyn valtionavun osuus kokonaistuotoista oli 80 % (2020: 81 %). Ulkoministeriö puolitti järjestöjen minimiomarahoitusvaatimuksen (15 prosenttia) vuodelle 2021, jonka ansiosta valtionapua käytettiin normaalivuotta laajemmin.

SASKin **muu rahoitus** muodostui edelleen varsinaisista jäsenmaksuista, ohjelmatoiminnan omarahoitusosuuksista sekä muista varainhankinnan tuotoista. Näitä ovat Nenäpäivä-kampanjan tuotto-osuus, kannatusjäsenmaksut ja kuukausilahjoitukset sekä yksittäiset lahjoitukset. Maksettujen, mutta vuoden 2021 lopussa käyttämättömien omarahoitusosuuksien käytöstä sovitaan kunkin jäsenjärjestön kanssa erikseen, huomioiden tarve turvata ohjelmalle riittävä omarahoitus uudella rahoituskaudella 2022–2025.

6. Arvio tulevasta kehityksestä

SASKin taloudellisen aseman arvellaan olevan suhteellisen vakaa lähivuosina. Syksyllä 2021 ulkoministeriö myönsi SASKille 16,1 miljoonan euron rahoituksen nelivuotiskaudeksi 2022–2025. Myös jäsenjärjestöjen osalta omarahoitus vastaavalle summalle saatiin suunnitelluksi vuoden 2021 aikana. Jäsenmaksutulojen odotetaan laskevan hiukan, koska useissa isoissa jäsenjärjestöissä on päätetty laskea varsinaista jäsenmaksua, mikä vaikuttaa suoraan myös SASKin jäsenmaksutuottoon. Jäsenmaksutuoton aleneman arvioidaan olevan noin 1 % suhteessa SASKin kokonaistuloon, muiden keskeisten tulo luokkien pysyessä suunnitellulla tasolla, eli kokonaistulojen voi arvioida olevan suhteellisen vakaat.

Koronapandemia on vaikuttanut toiminnan toteutukseen sekä Suomessa että maailmalla. Vuosi 2021 osoittaa, että suhteessa edelliseen vuoteen toiminnan suunnittelu ja toteutus pandemian luomassa uudessa toimintaympäristössä on parantunut. Koronarajoitusten pikkuhiljaa päättyessä tulee matkustaminen ja erilainen lähiosallistuminen lisääntymään verrattuna edellisiin kahteen vuoteen, mutta todennäköisesti myös etäosallistumisen mahdollisuuksia tullaan hyödyntämään jatkossakin. Etäosallistuminen on selvästi kustannustehokkaampaa, mutta toisaalta ei yhtä sitouttavaa. Kuinka tämä tulee näkymään toiminnan kuluissa ja osallistujamäärissä sekä osallistujien sitoutumisessa, on yksi toimintojen suunnittelun keskeisistä uusista kysymyksistä.

Helmikuun lopussa 2022 alkanut Ukrainan sota tulee arvion muuttamaan kehitysyhteistyön toimintaympäristöä voimakkaasti Suomessa, Euroopassa ja globaalisti. Vaikutukset valtion talouteen ovat vielä epäselvät, mutta kokonaisuudessaan voi jo arvioida valtion tulojen niukkenevan ja menojen kasvavan. Vaikutukset koko eurooppalaiseen kehitysyhteistyörakenteeseen ja identiteettiin ovat luultavasti myös huomattavia. Kahden em. tekijän lisäksi kehitysmaiden uusina haasteina tulee olemaan kohoavat hinnat, erityisesti ravinnon ja energian osalta, minkä lisäksi näköpiirissä on uusien poliittisten jakolinjojen esille nousu kehitysmaissa.

7. Tuloslaskelma 1.1.–31.12.2021

VARSINAINEN TOIMINTA		2021		2020	
Kehitysyhteistyöohjelma ja hallinto					
Tuotot	Valtionapu	4 064 105,51		3 447 569,83	
	Muut avustukset	0,00		0,00	
	Rahoitus kumppaneilta	301 519,52		10 000,00	
	Muut tuotot	0,00		14 250,00	
		<u>4 365 625,03</u>		<u>3 471 819,83</u>	
Varsinaisen toiminnan tuotot		4 365 625,03	4 365 625,03	3 471 819,83	3 471 819,83
Kulut					
Henkilöstökulut					
	Palkat	765 061,65		661 392,68	
	Palkkiot	1 250,00		200,00	
	Henkilösivukulut	175 135,07		137 444,99	
	Ulkomaan palkat ja sivukulut	224 509,77		208 310,30	
		<u>1 165 956,49</u>		<u>1 007 347,97</u>	
Poistot		32 377,21		35 723,18	
Muut toiminnan kulut					
	Toiminta kotimaassa ja aluetoimistot	530 975,27		557 832,36	
	Kehitysyhteistyöhankkeet				
	Kulut hankemaassa	3 286 194,66		2 222 040,58	
Varsinaisen toiminnan kulut		5 015 503,63	5 015 503,63	3 822 944,09	3 822 944,09
Varsinaisen toiminnan kulujäämä			-649 878,60		-351 124,26
VARAINHANKINTA					
Tuotot	Jäsenmaksut	437 337,48		436 462,66	
	Kannatusjäsenmaksut	47 342,90		47 780,50	
	Keräystuotot	217 521,54		258 480,51	
	Lahjoitukset	24 874,98		32 316,47	
		<u>727 076,90</u>		<u>775 040,14</u>	
Kulut		14 003,68		16 852,63	
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ			713 073,22		758 187,51
Kulu-/tuottojäämä			63 194,62		407 063,25
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA					
	Korkokulut	3,55			
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ			3,55		0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ			63 191,07		407 063,25

8. Tase 31.12.2021

	31.12.2021		31.12.2020	
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Atk-ohjelmat	90 987,76		71 237,38	
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	<u>10 692,05</u>	101 679,81	<u>11 949,94</u>	83 187,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Muut saamiset	265 451,03		342 239,98	
Siirtosaamiset	<u>217 521,54</u>		<u>258 480,51</u>	
	482 972,57		600 720,49	
Rahoitusarvopaperit				
Rahastosijoitukset	<u>650 000,00</u>		<u>0,00</u>	
	650 000,00		0,00	
Rahat ja pankkisaamiset	<u>1 675 015,52</u>	2 807 988,09	<u>2 465 465,54</u>	3 066 186,03
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 909 667,90		3 149 373,35	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Toimintapääoma	100 912,76		100 912,76	
Projektipääoma	1 644 034,62		1 236 971,37	
Tilikauden ali-/ylijäämä	<u>63 191,07</u>	1 808 138,45	<u>407 063,25</u>	1 744 947,38
VIERAS PÄÄOMA, Lyhyaikainen				
Saadut ennakot	686 627,67		1 042 460,62	
Ostovelat	21 031,52		41 577,14	
Siirtovelat	240 463,49		207 094,24	
Muut velat	<u>153 406,77</u>	1 101 529,45	<u>113 293,97</u>	1 404 425,97
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 909 667,90		3 149 373,35	

9. Tilinpäätöksen liitetiedot

9.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen välittömään hankintamenoonsa vähennettynä poistoilla: Ohjelmista on tehty 20 prosentin sekä koneista ja kalustosta 25 prosentin tasapoisto.

Hankekumppanilla oleva, käyttämätön rahoitusapuosuus on kirjattu rahoitusapuennakoksi. Hankkeessa hyväksytyihin kuluihin käytetty, lähetetyn rahoitusavun ylittävä osuus on kirjattu rahoitusapuvelaksi. Rahoitusapuennakot nettomääräisenä vuoden lopussa olivat 122 963,71 euroa.

Keräys- ja lahjoitusvarojen käyttöä seurataan omassa pääomassa.

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi käyttäen kussakin hankkeessa toteutunutta, painotettua keskikurssia.

9.2 Tuloslaskelmaa koskevat tiedot

a) Varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut

	2021	2020
Tulokseen sisältyvät varsinaisen toiminnan tuotot ovat	4 365 625,03	3 471 819,83
Varsinaisen toiminnan kulut ovat	<u>5 015 503,63</u>	<u>3 822 944,09</u>
Varsinaisen toiminnan tulos	-649 878,60	-351 124,26

b) Kotimaan toiminnan henkilöstö- ja toimintakulut

	Henkilöstö	Matkat	Muut	Yhteensä
Julkaisut		-361	6 200	5 839
Kampanjatoiminta	300		11 614	11 914
Tapahtumat	200	2 888	36 582	39 670
Seuranta ja vaikuttavuuden arviointi			25 875	25 875
Muut kotimaan toiminnan kulut	247 139	927	69 140	317 205
Opintomatkat			3 245	3 245
Lähettilästoiminta		568	5 385	5 953
	247 639	4 022	158 041	409 701

c) Kansainvälisen toiminnan henkilöstö- ja toimintakulut

	Henkilöstö	Matkat	Muut	Yhteensä
Henkilöstö- ja toimintakulut Suomessa	370 884		77 567	448 451
Henkilöstö- ja toimintakulut aluetoimistoissa	224 510	36 032	24 419	284 961
Hankekulut kohdemaissa			3 286 195	3 286 195
Käyttöomaisuuden poistot			19 765	19 765
	595 394	36 032	3 388 180	4 039 371

d) Hallinnon henkilöstö- ja toimintakulut

	Henkilöstö	Matkat	Muut	Yhteensä
Henkilöstö- ja toimintakulut Suomessa	322 924	967	229 928	553 819
Käyttöomaisuuden poistot			12 612	12 612
				566 431

Tuloslaskelman palkat, palkkiot ja henkilösivukulut

	2021	2020
Palkat ja palkkiot	965 816	845 012
Eläkekulut	152 551	120 266
Muut henkilösivukulut	47 590	42 070
Yhteensä	<u>1 165 956</u>	<u>1 007 348</u>

Henkilöstöä oli vuoden lopussa yhteensä 16, joista Suomessa 12 ja aluetoimistoissa 4.

9.3 Tasetta koskevat tiedot

a) Käyttöomaisuuden muutokset

Aineettomat hyödykkeet

Atk-ohjelmat

	2021	2020
1.1.	71 237,38	99 658,50
Lisäys	44 456,76	0,00
Poisto	-24 706,38	-28 421,12
31.12.	90 987,76	71 237,38

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto

	2021	2020
1.1.	11 949,93	13 937,47
Lisäys	6 412,94	5 314,53
Vähennys	0,00	0,00
Poisto	-7 670,83	-7 302,07
31.12.	10 692,04	11 949,93

b) Oman pääoman erien muutokset tilikauden aikana

	2021	2020
Toimintapääoma		
1.1.	100 912,76	100 912,76
31.12.	100 912,76	100 912,76
Projektipääoma		
1.1.	1 236 971,37	1 225 026,42
Lisäys	407 063,25	11 944,95
31.12.	1 644 034,62	1 236 971,37
Tilikauden ali-/ylijäämä	63 191,07	407 063,25
Oma pääoma 31.12.	1 808 138,45	1 744 947,38

c) Annetut pantit

SASKin toimistohuoneiston vuokrasopimus on tehty Antilooppi Ky:n kanssa. Sopimuksen mukaisen vuokravakuuden arvo, 17 451 euroa, on talletettu pankkitilille Helsingin OP Pankkiin.

d) Projektien tilitystilanne

Rahoitusprojektien tuensaajat ovat velvollisia tekemään tilitykset SASKille seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Vuodelta 2021 tilitettyjä avustuksia on 3 287 063 euroa, yhteensä 37 projektista.

e) Vastuut

Vuokravastuu toimistohuoneistosta: määräaikainen sopimus 30.9.2022 asti, yhteensä 42 204,69 euroa.

Leasing-vastuut	2022 erääntyvät	Myöhemmin erääntyvät
	7 969	10 813,34

10. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Hallitus esittää, että tilikauden 63 191,07 euron ylijäämä lisätään omaan pääomaan.

SASK on velvollinen käyttämään saadut lahjoitukset ilmoitetun käyttötarkoituksen mukaisesti. Tiettyyn tarkoitukseen annettujen lahjoitusten seuranta on järjestetty erikseen.

Helsingissä 27. päivänä huhtikuuta 2022

Henri Lindholm, pj

Pia Björkbacka, varapj

Juska Kivioja, varapj

Jenni Arnkil, jäsen

Mikko Hakkarainen, jäsen

Sari Koivuniemi, jäsen

Hanna Koskenheimo, jäsen

Matti Koskinen, jäsen

Heidi Lehikoinen, jäsen

Eveliina Petälä, jäsen

Marko Piirainen, jäsen

Nina Kreutzman, varajäsen

Annica Moore, varajäsen

Maria Häggman, varajäsen

Katri Höök, varajäsen

11. Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Anne Vuorio, KHT

Johanna Winqvist-Ilkka, KHT

12. Käytetyt kirjanpitokirjat

1. Tasekirja sidottuna
2. Pääkirja atk-tulosteena
3. Päiväkirja atk-tulosteena